

O, dat huidige ik-gerichte denken
Zal ik nog waarheid vinden?
Een overdenking over postmodernisme

Bij de opvoeding de HERE Jezus centraal
Onze kinderen beschermen tegen demonische invloeden

Veracht de profetieën niet
Niet langer een droombeeld

**Een therapie met boeddhistische
en postmoderne invloeden**
De gevaarlijke basis van ACT

Bijbel & Onderwijs wil de christelijke levensbeschouwing in opvoeding en onderwijs integreren. Die levensbeschouwing

- baseert zich op de Bijbel (bijbelcentrisch).
- is gericht op de persoon van Jezus Christus (christocentrisch).

Colofon

B&O Magazine

Uitgave: stichting Bijbel & Onderwijs
25^e jaargang, nr. 3, september 2022.

Periodiek voor donateurs van stichting
Bijbel & Onderwijs.

Bestuur

mevr. drs. I. Matzken MA, ing.
ing. W. van der Meer, J. Oudshoorn,
L. Snijder

Bureau (kantoor)

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793

Openingstijden

Dinsdagmiddag en donderdagmiddag
van 13.00 - 16.00 uur

Redactie

Bestuur

Aan dit nummer werkten mee

N. Lieth, mevr. drs. I. Matzken MA, ing.,
R. Schoorstra

Redactie- en correspondentieadres

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
E-mail: info@bijbelonderwijs.nl
secretaris@bijbelonderwijs.nl
Website: www.bijbelonderwijs.nl

Donateur en opzegging

De donatie aan de stichting
Bijbel & Onderwijs bedraagt €17,50 en
loopt van 1 januari t/m 31 december.
**Opzegging dient plaats te vinden
vóór 1 december.**

**Overname van artikelen is alleen
toegestaan met schriftelijke
toestemming van de redactie.**

Testament

Wilt u onze stichting testamentair geden-
ken? De ten naamstelling
dient te luiden: stichting
Bijbel & Onderwijs te Gies-
sen. De stichting bezit
rechtsgeldigheid en is ingeschreven bij de
Kamer van Koophandel, dossiernummer
40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

Vormgeving en drukwerkbegeleiding:
WoodyDesign Multimedia, Veenendaal

Deze keer in het magazine:

3

Vooraf

Waarom vertellen wij het evangelie aan kinderen?

4

**Bij de opvoeding de HERE Jezus centraal
*Onze kinderen beschermen tegen
demonische invloeden***

7

**O, dat huidige ik-gerichte denken
*Zal ik nog waarheid vinden?***

Een overdenking over postmodernisme

10

**Veracht de profetieën niet
*Niet langer een droombeeld***

12

**Een therapie met boeddhistische
en postmoderne invloeden
*De gevaarlijke basis van Acceptance and
Commitment Therapie***

15

Kort nieuws

Waarom vertellen wij het evangelie aan kinderen?

Bovenstaande vraag staat boven hoofdstuk 10 van het boek *Kinderevangelisatie ... waarom eigenlijk?*, uitgegeven door het IKEG (Internationaal Kinderevangelisatie Genootschap) en geschreven door dr. Sam Doherty. Het hoofdstuk begint met een aantal onderwerpen dat in de voorgaande hoofdstukken aan de orde is geweest.

- De Heere Jezus beveelt het ons.
- Kinderen zijn de volwassenen van de toekomst.
- Zij kunnen tot geloof komen.
- Zij zijn geestelijk dood, zondig en buiten Gods Koninkrijk en het is mogelijk dat zij voor eeuwig verloren gaan.
- Ze staan open voor het evangelie.
- Ze hebben hun hele leven nog voor zich.
- De Heere Jezus houdt van kinderen en wil dat ze tot Hem komen.
- Door hen kunnen anderen tot geloof komen – specifiek in het eigen huisgezin.
- God zal ons zegenen.

Het laatste deel uit het hoofdstuk wordt ook overgenomen.

Charles Spurgeon heeft geschreven:

“Welk een genade, wanneer onze kinderen grondig onderricht worden in de leer der verlossing door het bloed van Christus! Indien zij gewaarschuwd worden tegen de valse leringen van deze eeuw en leren rusten op het eeuwige fundament van het volbrachte werk van Christus, dan mogen wij de verwachting koesteren dat het geslacht, hetwelk na ons komen zal, het geloof zal handhaven en beter zal zijn dan zijn vaderen. Uw zondagsscholen zijn uitstekend ingericht; maar waartoe dienen ze, wanneer gij de kinderen het evangelie niet onderrijst? Gij houdt hen een poosje bijeen, gedurende een uur of anderhalf, en dan zendt gij ze weer naar huis; maar wat voor vrucht hebt gij daarvan? Het mag misschien hun vaders en moeders een poosje rust bezorgen, en daarom zenden zij hen wellicht naar de zondagsschool, maar het enige, noodzakelijke, is datgene wat de kinderen wordt onderwezen. De meest fundamentele waarheid moet op de voorgrond gesteld worden, en welke is deze anders dan het kruis?

Hebt goede moed, dezelfde God die reeds zovelen van de aan u toevertrouwde kinderen heeft zalig gemaakt, is machtig er nog velen te redden, en wij zullen ons ten zeerste verheugen indien wij honderdtallen van onze kinderen tot Christus gebracht hebben” (citaten uit *‘Rondom de schaapskooi’*, blz. 60, 61).

Opmerking redactie

De christelijke school is bij uitstek de plaats om de Bijbelse boodschap centraal te stellen. Door o.a. moderne godsdienstmethoden is dat op veel scholen veranderd. Zie daarvoor ook de rubriek Kort nieuws met de kop Bijbelvereniging en dan specifiek het tweede deel. ■

Het gebed van een leraar

Liefde die nooit faalt
en over alles zegeviert,
Heiland, hoor mij nu
en stort Uw liefde uit in mij.

Rondom mij sterven kinderen,
in diepe duisternis gelegen,
U had hen lief tot in de dood;
o, stort Uw liefde uit in mij.

Geef, dat ik hen mag bereiken
met Uw woord en zegen,
en hen liefhebben zoals U,
Heere, stort Uw liefde uit in mij.

Liefde, die voor eeuwig brandt,
liefde, die eeuwig verlangt
Heiland, hoor naar mij
en stort Uw liefde uit in mij.

Dichter onbekend

Foto: Kristen Pace Photography

Bij de opvoeding de HERE Jezus centraal

Onze kinderen beschermen tegen demonische invloeden

Gelovigen leven in een God vijandige wereld. We leven 'in de boze dag'. De duivel is de overste van deze wereld. Hij valt gelovigen en hun gezinnen aan met verleidingen en leugens. Het is geen sinecure zijn werken te ontmaskeren en onze kinderen hiertegen te beschermen.

Kinderen zijn een gave van onze God en Vader

Als gelovigen weten we, dat het ontvangen van kinderen geen vanzelfsprekende zaak is. Kinderen zijn een gave van de levende God. In 1Samuël 1:19 lezen we, dat de HERE denkt aan Hanna. In Genesis schenkt God in Zijn genade aan Abraham en Sarah een zoon, Isaäk geheten. Kinderen zijn een kostbare gave van God (Ps 127:3). Laten we Hem daarvoor voortdurend danken.

Het ontvangen van kinderen van God betekent daarom een grote verantwoordelijkheid voor de ouders en voor de medegelovigen. Ouders wijden hun kinderen in geloof aan de HERE en willen vanuit het geloof en door het geloof, de kinderen beschermen voor ongeestelijke invloeden.

De vreze van de HERE

Door heel de Bijbel horen we Gods opdracht aan de ouders om 'nauwlettend, nauwkeurig te wandelen' (Efeze 5:15, HSV). Geloven in de HERE Jezus gaat gepaard met een nieuwe levenshouding, waarin de HERE en Zijn Woord een centrale plaats innemen. Door Mozes zegt God: *Deze woorden, die ik u heden gebied, moeten in uw hart zijn. U moet ze uw kinderen inprenten en erover spreken, als u in uw huis zit en als u over de weg gaat, als u neerligt en als u opstaat ...*, (Deuteronomium 6: 6, 7, HSV). **Het moet een gewoonte zijn met onze kinderen te praten over het evangelie, over onze dierbare HERE Jezus. De gelovige ouders hebben hun kinderen lief en willen hun kinderen geestelijk opvoeden.** In Kolossenzen 3:21, staat: *Vaders, terg uw kinderen niet, opdat zij niet moedeloos worden.* In Efeze 6:4 staat: *En vaders, wek geen toorn bij uw kinderen op, maar voed hen op in de onderwijzing en terechtwijzing van de HERE.* Ja, kinderen staan in hoog aanzien bij onze God, de Vader. God heeft daarom zowel de ouders als de medegelovigen een grote verantwoordelijkheid in de geestelijke opvoeding gegeven.

De HERE Jezus zegt: *Laat de kinderen begaan en verhinder hen niet bij Mij te komen, want voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen* (Mattheus 19:14). Kinderen horen erbij. Ze zijn een zeer kostbaar ontvangen bezit. Ouders en ook de medegelovigen hebben de opdracht van de HERE hier zorgvuldig mee om te gaan.

Hoe bijzonder heeft God alles gemaakt. Zijn orde is goddelijk en zegenrijk. De ouders hebben van Hem een plaats gekregen van geestelijk gezag en geestelijke leiding en bescherming. Kinderen worden opgevoed door ouders die verbonden zijn met de levende God en HERE. Hun nieuwe leven is een leven vol van Christus Jezus. Als kinderen hun ouders gehoorzamen, zullen ze door de HERE worden gezegend. Dat betekent niet, dat de ouders volmaakt zijn. Neen, geestelijk opvoeden gaat met vallen en opstaan. Geestelijke ouders hebben geen moeite dit toe te geven. Juist deze open relatie zal zegenrijk zijn voor groei en stabiliteit van het gehele gezin. Zo zijn de ouders een voorbeeld voor de kinderen.

Opgroeien in een geestelijke, liefdevolle en genadige omgeving

Kinderen ontvangen, opvoeden en bewaren is een grote genade. Dit geldt zowel voor de ouders als de medegelovigen. De wereld is boos, de zonde is krachtig en de duivel listig. Paulus zegt: *Geeft de duivel geen plaats* (Efeze 4:27).

Als kinderen in een geestelijk klimaat van liefde, genade en waarheid, leven en opgevoed worden, is dat een uitnemende zegen. We kunnen het vergelijken met een boom die pas is geplant. Door water, droogte, warmte en kou gaan de wortels groeien in de diepte en verstevigt zich de boom (Psalm 1).

Het onmisbare tegenwicht in deze wereld zijn ouders en de medegelovigen die het evangelie van onze HERE Jezus centraal stellen en laten zien. Zijn heilig Woord geeft groei, stabiliteit en geestelijke weerbaarheid (1Korinthiërs 3:5-9 en 2Timothéüs 3:14-17).

De geestelijke tegenstand

Op veel gebieden hebben we te maken met geestelijke tegenstand. We noemen de zonde, onze eigen vlees, de wereld en de geestelijke machten. Gods Woord maakt ons duidelijk, dat er in de geestelijke en onzichtbare wereld machten en krachten zijn die het hebben voorzien op de gelovigen en hun kinderen.

Paulus schrijft in de brief aan de Efeziërs het volgende: *Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten* (Efeze 6:12).

Op indrukwekkende wijze krijgen we hier een omschrijving van machten en krachten die boven de menselijke, fysieke strijd uitgaan. Hier is sprake van een andere strijd. Paulus wijst op een geestelijke strijd die het heeft gemunt op de zielen van mensen. Het zijn overheden, machten en beheersers van de wereld.

Het is de dag van het kwaad waarin wij leven, de boze dag. Van deze geestelijke en onzichtbare legers is de duivel de aanvoerder. Hij en zijn geestelijk leger richten zich op deze wereld en met name op de gelovigen en hun kinderen. Daarom heeft God Zijn wapenrusting ter beschikking gesteld. We kunnen beslist niet met minder toe. Het is immers een geestelijke strijd. We moeten ons bewapenen met Zijn wapens, anders gaan we ten onder.

De werkwijze van deze geestelijke machten en krachten

De duivel en zijn trawanten werken met list, bedrog en dood. In Efeze 6:11 lezen we: *opdat u stand kunt houden tegen de listige verleidingen van de duivel*. En in 2Korinthiërs 11 lezen we twee keer over de duistere eigenschappen van de duivel: *Maar ik vrees dat, zoals de slang met zijn sluwheid Eva verleid heeft, zo misschien ook uw gedachten bedorven worden, weg van de eenvoud die in Christus is*. En verder: *En geen wonder, want de satan zelf doet zich voor als een engel van het licht*. De HERE Jezus zegt over de duivel: *U bent uit uw vader, de duivel, en wilt de begeerten van uw vader doen; die was een mensenmoordenaar van het begin af, en staat niet in de waarheid, want*

er is in hem geen waarheid. Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij vanuit wat van hemzelf is, want hij is een leugenaar en de vader van de leugen (Johannes 8:44). List, sluwheid, incognito werken, liegen en moorden, dat komt van hem en de gevallen engelen.

Vele onwaarheden

Het is ondoenlijk om alle leugens de revue te laten passeren. Als we bijvoorbeeld naar het onderwijs kijken, dan willen we enkele zaken noemen die voortgekomen zijn uit de leugen van het evolutionisme.

Het meeste onderwijs in Nederland en in de wereld is gebaseerd op het geloof in het evolutionisme. Dit evolutie-geloof heeft ook op veel zgn. christelijke scholen haar intrede gedaan. De deur staat al tientallen jaren wijd open voor deze 'geloofsovertuiging'. Ik noem het geloof, omdat het is gebaseerd op onwetenschappelijke argumenten. Met het evolutionisme kwam een nieuw paradigma, een nieuw denkkader. De introductie van dit leugenparadigma heeft tot grote verandering geleid in maatschappij, wetenschap en onderwijs. Het evolutionisme beheerst immers bijna alle wetenschappen.

Vele disciplines, zoals pedagogiek, psychologie, onderwijskunde, geschiedenis, biologie, maatschappijleer, godsdienst, enz., zijn gerelateerd aan dit evolutionistische onderwijs. De kinderen, onze kinderen, worden dagelijks blootgesteld aan deze grove leugens, waarin de Schepper en Zijn Schepping worden weggezet als een fabel. **Onze kinderen worden dagelijks met deze leugenachtige informatie gehersenspoeld en gemanipuleerd. Ja, op deze zeer geraffineerde wijze heeft de duivel en zijn geestelijke machten tienduizenden verslagen.**

En het gaat nog steeds door. Het evolutionistische geloof bepaalt voor een groot deel het huidige geestelijke klimaat in Nederland. Het is een klimaat van dood, wanhoop, geestelijke depressie en ongeloof. Ook christelijke ouders en kerken zijn hier vatbaar voor.

Hoe nu verder?

Paulus schrijft het volgende aan zijn geestelijk kind Timotheüs: *Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid (lafhartigheid), maar van kracht en liefde en bezonnenheid* (2Tim. 1:7). De gelovige heeft de Heilige Geest ontvangen, de Geest van de Vader en de Zoon. Die Geest geeft niet alleen geestelijk onderscheidingsvermogen, maar ook moed, kracht, liefde en bezonnenheid (nuchterheid).

We hebben gelovige ouders en gelovige gemeenschappen nodig, die staan voor het evangelie en dit evangelie met kracht willen uitdragen.

De afgelopen twee jaren hebben ons een duidelijke les geleerd: niets op aarde blijkt vast te staan. Vele gelovigen capituleerden voor allerlei maatregelen van de overheid. Is dit een opmaat voor verdere beperking van ons onderwijs. We moeten niet schrikken, als de overheid het onderwijs gaandeweg verplicht om de lessen genderneutraal te geven. Of om uitgebreid aandacht te genereren voor homofilie en vrije seksualiteit. In de praktijk neemt deze overheidsdruk alleen maar toe.

Timotheüs werd door Paulus nadrukkelijk op de goddelijke feiten gewezen. Hij moest zich noch schamen voor het evangelie, noch schamen voor Paulus en ook niet bang zijn voor verdrukking. Als het er werkelijk op aankomt, moeten we het geestelijk schip niet verlaten. Het zijn aanvallen uit de duisternis. De gelovigen en hun kinderen moeten aan het wankelen worden gebracht. Paulus noemt het leringen van demonen, misleidende geesten (1Tim 4:2).

Wij als gelovigen krijgen de opdracht deze leugens, het bedrog, de verkeerde demonische leringen aan de kaak te stellen en te ontmaskeren (Ef 5:11). We willen en kunnen er niet aan deelnemen. Het zijn immers de onvruchtbare werken van de duisternis (Ef 5:10). Zonder Gods kracht, moed, liefde en bezonnenheid, lukt dat niet. Maar voor de HERE en onze kinderen doen we het. **Ons levenschip laten we niet varen op de golven van wat de overste van deze wereld allemaal bedenkt. Dat mogen we en kunnen we niet accepteren.**

Een roepende in de woestijn

Misschien vindt u zichzelf een roepende in de woestijn. Dan weet u zich in goed gezelschap. Vele gelovigen hebben dezelfde ervaring. De woestijn is een beeld van de zondige en arme wereld. Een wereld gescheiden van God. Een wereld waar zondigen heel normaal is. Wij, onze kinderen en de gemeente van de HERE Jezus, leven in deze wereld. De HERE Jezus is echter naar deze verloren wereld gekomen (Jh 3:16). Hij kwam naar deze wereld, niet om haar te veroordelen, maar om haar te redden (Jh 3:17). Dat evangelie willen we, ja, moeten we uitdragen. We moeten pal staan voor Zijn waarheid en voor het geestelijke heil van onze kinderen. God zegt immers tegen Ezechiël: **Elke ziel (elk mensenleven) is van Mij (Ez 18:4, NBG). Dus ook de ziel van onze kinderen. Mag Hij u steeds bekwamen in de goede geestelijke strijd. ■**

Rennie Schoorstra

De heer Schoorstra studeerde theologie. Hij is nu voorganger van de baptistengemeente De Rank in Alkmaar.

O, dat huidige ik-gerichte denken

Zal ik nog waarheid vinden? Een overdenking over postmodernisme

Hoe komt het toch dat de maatschappij steeds harder lijkt te worden? En dat de mensen zo druk zijn dat ze nauwelijks meer tijd hebben om er gewoon te zijn voor een ander? We leven in een maatschappij waar de ik-gerichtheid en daardoor ook de eenzaamheid steeds verder toeneemt. Heeft het te maken met de mens die op steeds weer een andere manier probeert te leven zonder zich onder de enige en echte waarheid van God te stellen?

We leven al een geruime tijd in een wereld waar het postmoderne denken steeds meer de overhand krijgt. Aanvankelijk richtte het postmodernisme zich vooral tegen het ontkennen van waarheid ten aanzien van religieuze en spirituele kwesties, maar het krijgt steeds meer zijn effect in de hele basis van ons bestaan. Denk eens aan de psychologie maar ook aan de communicatie en het onderwijs.

Met de vooruitgang van de wetenschap had de wereld eigenlijk een betere plek moeten worden. Dat was de belofte van het moderne denken: de mens kan alles steeds beter maken, maar die belofte kon niet worden vervuld. De oorzaak werd gezocht in de kern van het moderne denken: het geloof in de absolute waarheid.

Men was zo teleurgesteld in het modernisme dat in het postmodernisme de lijnrechte tegenstelling werd gezocht in het volledig ontkennen van absolute waarheid. De oplossing werd gezocht in het relativeren van de waarheid, aan de omstandigheden en aan wat een individu voelt en bedenkt. Het fundament waarop het postmodernisme is gebouwd is dus dat waarheid subjectief is. Het is een heel erg wankel fundament met grote gevolgen en de impact van die gevolgen wordt steeds groter.

Subjectieve waarheid

De kentering in het denken van modern naar postmodern kwam vooral sinds de tweede helft van de vorige eeuw op gang. De waarheid mocht niet langer absoluut zijn, dus de betekenis werd afhankelijk van de omstandigheden. Voor de interpretatie van bv. teksten ligt een basis hiervan bij Jacques Derrida en Hans-Georg Gadamer. De leer van Derrida, het *deconstructionisme*, bepaalde dat woorden geen objectieve inhoud meer hebben. En Gadamer stelde dat de ervaring door de lezer de maatstaf is voor de interpretatie van een tekst, en niet meer de originele boodschap die de auteur wilde overbrengen. Dat betekent dus al dat elke lezer een andere interpretatie kan hebben, afhankelijk van de omstandigheden, gevoel, cultuur, etc. Dit had direct gevolgen op hoe de Bijbel werd geïnterpreteerd. Een ieder kon zo weer wat anders lezen in de tekst of argumenteren dat het in de huidige cultuur toch vast iets anders betekent dan vroeger.

Als de waarheid niet meer objectief en absoluut mag zijn, dan kan er ook eigenlijk geen 'goed' of 'fout' meer bestaan. Wat eerst als fout werd bestempeld, wordt dan gerelativeerd aan de omstandigheden. De maatstaf voor waarheid die dan wordt toegepast is meer gericht op wat men voelt dan wat men denkt. Dat betekent vervolgens dat ieder dan de waarheid in zichzelf kan vinden.

Subjectieve waarheid betekent tolerant zijn voor de waarheid van de ander. Het betekent dat niet de feiten de waarheid bepalen, maar de gevoelens en de omstandigheden. En dat zorgt ervoor dat ieders mening even waardevol is en alle meningen gelijkwaardig zijn. Laten we kijken naar die drie punten en hoe die de laatste jaren een steeds grotere impact krijgen in zowel de samenleving als in de kerken.

Tolerantie

Er zijn genoeg omstandigheden waarin af en toe wat meer tolerantie geen slecht idee is. Maar in het postmodernisme hoort er tolerantie te zijn voor alle mogelijke meningen, behalve dan voor intolerantie. Maar tolerantie is eigenlijk al niet meer genoeg. Ondertussen zijn we ongemerkt nog een stap verder gegaan. Er wordt namelijk aanvaarding gevraagd en zelfs geëist. Bij tolerantie kon je tenminste nog je eigen mening hebben ook al moest je die dan voor je houden. Het ging dus om een verandering van je gedrag. Maar bij aanvaarding gaat het verder. Er wordt geëist dat je niet alleen de mening van de ander tolereert, maar ook respecteert, hoe absurd die mening ook is. Bij acceptatie gaat het dus ook om een verandering in je denken.

De tegenstelling is dat tolerantie juist zo ontzettend beperkend is. Hoe tolerant je ook bent in het postmoderne denken, je bent nog steeds intolerant tegen de enige echte waarheid. Dus het postmodernisme, dat ons eigenlijk vrij zou moeten maken, maakt ons juist gevangen in de beperking om de objectieve en absolute waarheid te zien en te erkennen. En alleen als je de waarheid verstaat, dan zal je echt vrij worden (Joh 8:32).

Nadruk op gevoel

Omdat in het postmoderne denken niet de feiten maar het gevoel de waarheid bepaalt, wordt de nadruk op het gevoel alsmaar groter. Daarom gaat een ieder de waarheid in zichzelf zoeken. Dit brengt met zich mee dat het gevoel de maatstaf voor waarheid is geworden en niet meer het verstand. Luisteren naar het gevoel; dat is leuk voor een mening over de smaak van eten of kleding, maar hoe zit het dan met de religie? Verschillen van mening zijn nu verward met verschillen van waarheid.

Als ieder zijn eigen gevoel gaat volgen, komen we al snel uit bij het universalisme dat stelt dat iedereen uiteindelijk verzoend zal worden met God. En als ons gevoel de maatstaf is om te bepalen wat wel en geen zonde is, en niet meer de Bijbel, dan zullen we ook niet meer graag een preek willen aanhoren die onze zonde aan het licht brengt.

Deze nadruk op emoties en gevoelens zorgt echter ook voor een verlies aan verbondenheid. Ieder zijn mening betekent dat je uiteindelijk niet echt meer contact kan krijgen met elkaar. Als iemand tegen mij zegt dat ik mijn gevoel wel mag hebben, maar zij hebben nu eenmaal een ander gevoel, dan wordt er een blokkade opgeworpen voor verdere communicatie. In feite wordt daarmee het gesprek beëindigd. Het lijkt misschien wel dat er dan sprake is van empathie voor het gevoel van de ander, maar het is eigenlijk gewoon een stap richting afstandelijkheid.

Gelijkwaardigheid van meningen

Dat bijna iedereen een mening over van alles heeft, kunnen we uitgebreid op allerlei social media lezen. Tolerantie en subjectieve waarheid zorgen er samen voor dat al die meningen gelijkwaardig moeten zijn. Niemand heeft de echte waarheid, dus hoe gek de mening, we krijgen het allemaal te horen en moeten het allemaal respecteren. (Oeps, ik mag natuurlijk helemaal niet zeggen dat die mening gek is, want dat is al gebaseerd op mijn waarheid!)

Ook die gelijkwaardigheid gaat ondertussen wel steeds verder. Zelfs de expert is dan geen expert meer. In de psychologie en vooral in veel coachingpraktijken, vindt er een fascinerende kentering plaats. Een therapeut die een postmoderne benadering gebruikt, ziet niet meer zichzelf als de expert die het probleem van de cliënt kan oplossen, maar nu wordt de cliënt gezien als de expert. Zo'n therapeut wil de ervaring van de cliënt betreden en de gedachten van de cliënt verkennen door het verhaal dat de cliënt vertelt. De therapeut helpt de cliënt om op een andere manier tegen zijn ervaringen aan te kijken, zodat hij het verhaal op een nieuwe manier kan vertellen en nieuwe betekenissen kan vormen. Uiteindelijk gaat het er vooral om dat we ons dan beter voelen over onszelf, maar of het dicht of ver van de waarheid is, dat maakt helemaal niets uit.

De gevaren in de maatschappij

Met al die verschillende waarheden, en ondanks de tolerantie aan de oppervlakte, is op een of andere manier de natuur van de mens er toch op gericht om zijn eigen waarheid te laten zegevieren. Dat is volgens mij een belangrijke reden dat in het maatschappelijke debat verschillende meningen steeds feller lijnrecht tegenover elkaar staan. Nu tolerantie niet meer voldoende is, lijkt wel dat de hardheid van meningen is toegenomen. Met minder nadruk op het verstand kan en wil men de dialoog steeds minder aangaan en met meer nadruk op gevoel is er in de discussie ook bijna geen doorkomen meer aan!

En zorgt dit dan niet ook voor nepnieuws? Door het gebrek aan kritiek op alles wat er aan informatie rondzwerft, krijgt de onwaarheid al snel het stempel waarheid. Je mag immers niet zeggen dat iets onzin is?

“ Hoe tolerant je ook bent in het postmoderne denken, je bent nog steeds intolerant tegen de enige echte waarheid. ”

We zijn geschapen voor verbondenheid. Allereerst verbondenheid met God en daarna met de mensen om ons heen. Door vast te houden aan de waarheid krijgen we steeds meer strijd met mensen die hun eigen waarheid nastreven. Het is niet makkelijk om de enige te zijn die nog de waarheid vasthoudt. Daarom is deze strijd ook zo moeilijk. Als we maar weten dat de ontkenning van de enige en echte waarheid het basisprobleem is waar we tegen vechten. Als we eerst de waarheid van God aanvaarden, dan kunnen we wel de strijd aan die we tegenkomen in de samenleving, vooral als we strijden voor het juiste onderwijs voor onze kinderen!

De gevaren in de gemeente van Christus

Helaas is de strijd voor de waarheid ook de kerken binnengekomen. Door de focus op tolerantie is er een intolerantie ontstaan tegen autoriteit. En intolerantie tegen autoriteit maakt het concept gehoorzaamheid steeds moeilijker om mee om te gaan. Dat is vooral te merken in het erkennen van de autoriteit van God. De gehoorzaamheid is er alleen als we het ermee eens zijn. Maar dat is dan toch gewoon een schijn-gehoorzaamheid?

En hoe wordt er dan bepaald wat zonde is? Als het toch geen zonde voelt, dan is de redenering dat het dan ook niet zondig hoeft te zijn. Dit leidt tot een groeiend gebrek aan zondebesef. Het leidt tot niet meer gehoorzaam kunnen en willen zijn. In Rom 7:26 schrijft Paulus: *Derhalve ben ik met mijn verstand dienstbaar aan de wet Gods, maar met mijn vlees aan de wet der zonde.* Als we dus ons verstand steeds meer uitschakelen en met het gevoel gaan redeneren, doen we precies waar Paulus ons tegen waarschuwt. Ja, de zonde herkennen gaat tegen ons natuurlijke gevoel in. Maar is dat niet juist de bedoeling? **Om geestelijk te kunnen groeien gaat het om de natuurlijke mens te laten sterven en de geestelijke mens te laten groeien. Het gaat puur om gehoorzaamheid aan God.**

Als we de absolute waarheid van het leven loslaten, dan hebben dus ook in de gemeente van Christus niet meer de gezamenlijke basis die ons nu juist met elkaar zou moeten verbinden. Het gebrek aan verbondenheid leidt vervolgens tot steeds meer individualisme en dus ook eenzaamheid, helaas dus ook in de gemeente van Christus.

Conclusie

Het verdraaien en dan maar helemaal subjectief maken van de waarheid is gewoon de volgende leugen om maar niet gehoorzaam te hoeven zijn. Het is een leugen die vroeg of laat ook tot een enorme teleurstelling zal leiden. Absolute waarheid bestaat nou eenmaal. Die waarheid heeft wel zijn consequenties. Het vraagt om het leren van gehoorzaamheid. Dat betekent dus ook vooral het opgeven van de natuurlijke mens.

De natuurlijke mens is niet geneigd om een waarheid van een ander aan te nemen. Maar dan de geestelijke mens: die accepteert dat er een waarheid is die buiten hem ligt. Daardoor kan de geestelijke mens gehoorzaam zijn aan God. Eigenlijk hebben de natuurlijke mens en de geestelijke mens een dieet dat elkaar tegenspreekt. De natuurlijke mens wil graag de controle in eigen hand houden en de geestelijke mens groeit juist als het zich richt in gehoorzaamheid naar God. Als je de natuurlijke mens voedt, dan honger je de geestelijke mens uit.

Wat het postmodernisme bewerkstelligt is dat deze natuurlijke mens alleen maar meer ruimte krijgt. Daardoor komen we juist verder af van de geestelijke mens. In feite is de geest wel opnieuw geboren, maar we laten het geestelijke kind in ons niet groeien. Wat wellicht nog erger is, met het dieet dat ons gevoel voedt, laten we het geestelijke kind in ons gewoon verhongeren. Als je een keuze hebt gemaakt voor het geestelijke leven, kun je niet bezig blijven met het verheerlijken en voeden van het natuurlijke leven. **Postmodernisme dwingt ons om ons steeds meer met de natuurlijke mens bezig te houden. Dan is er maar één keuze te maken: ons keren tegen het postmoderne denken. Onze relatie met God gaat via onze geestelijke mens. Laten we een duidelijke keuze maken voor de absolute waarheid, want alleen dan volgen we de enige ware weg.** ■

drs. S.F.I. Matzken MA, ing

Mevr. Matzken studeerde medische microbiologie, informatica en theologie. Ze is werkzaam als ICT adviseur.

“ **Het gebrek aan verbondenheid leidt tot meer individualisme en eenzaamheid, helaas ook in de gemeente van Christus.** ”

Veracht de profetieën niet

Niet langer een droombeeld

Dit is verbazingwekkend: God kondigde toekomstige gebeurtenissen aan in een tijd dat ze onmogelijk leken. Voor ons verbazingwekkend, voor God niet. Een les voor ons persoonlijk leven in drie punten.

Zweden bevindt zich al gedeeltelijk midden in de toekomst. Duizenden mensen in dit land hebben kleine microchips onder hun huid. Daardoor moet hun leven gemakkelijker worden. De chip vervangt legitimatiebewijzen of dient als toegangsbewijs voor bijvoorbeeld de sportschool. Er kunnen gegevens zoals adressen, medicatie, bankrekening, bloedgroep, verzekering en ziektes worden geregistreerd. Zo heeft een Zweeds bedrijf bij werknemers een chip onderhuids laten implanteren. Daarmee kunnen zij deuren openen, kopieerapparaten bedienen of maaltijden in de kantine betalen. Zelfs werktijden kunnen daarmee worden gecontroleerd.

Het wordt op allerlei gebieden steeds duidelijker, dat de Bijbelse uitspraken over de toekomst geen droombeeld zijn, maar een realiteit die serieus genomen moet worden.

In *Israel mein Erbe* was te lezen: 'Surf maar eens naar thegiantcompany.ie. Dit moet je bekijken. ... In het promotiemateriaal van de in Ierland gevestigde Giant Company wordt hun creatie 'het grootste bewegende standbeeld van de wereld' genoemd. ... Elk van de reuzen zal een hoogte bereiken van meer dan 10 verdiepingen. Maar dat is nog lang niet alles. De figuren zijn programmeerbaar en kunnen spreken, zingen en hun hoofd en armen bewegen. Ze kunnen bovendien van vorm veranderen en de gedaante van verschillende mensen aannemen. ... Kun je daar 'Openbaring 13:14-15' tegen zeggen? De technologie ervoor hebben we nu in elk geval. ...

Maar twee dingen zijn zeker: (1) Wat ooit ver gezocht leek, is nu bijna aanwezig. En (2), de Bijbel vergist zich nooit. Wat leren wij van de samenvallende gebeurtenissen van onze tijd? Ik wil slechts drie dingen noemen:

1. God en Zijn Woord zijn nauwkeurig

Terwijl waarzeggers, astrologen en andere toekomstvoorspellers in het duister tasten, geeft het profetische woord van de Bijbel ons helder licht en heeft het altijd bij het rechte eind. *En wij hebben het profetische woord, dat vast en zeker is, en u doet er goed aan daarop acht te slaan als op een lamp die schijnt in een duistere plaats, tot dat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart* (2Petr 1:19).

Met het profetische woord bezitten wij iets concreets. Wie er acht op slaat, doet iets goeds. Hij zoekt namelijk oriëntatie op de plaats waar die te vinden is. Het Woord van God verlicht de gebeurtenissen van onze tijd en geeft ons, als een lamp, vaste grond onder de voeten en een goede vooruitblik. Het profetische woord is het licht in de duisternis van deze wereld. Niemand vindt zijn weg zonder dit licht. Een dezer dagen las ik de zin: 'Terwijl de wereld steeds donkerder wordt, schijnt de belofte van Zijn wederkomst daarentegen des te groter en helderder.' Tenslotte beurt het ons op en het richt ons op de wederkomst van Jezus. Het moet licht worden in onze harten. Wij moeten het profetische woord voor ogen houden en het in onze harten laten omgaan. Wij moeten er met onze harten acht op slaan.

2. De gebeurtenissen kunnen plotseling in vervulling gaan

Het lijkt alsof de laatste decors op het toneel worden opgebouwd, maar dat het gordijn nog gesloten is. Plotseling zal het open gaan en de gebeurtenissen zullen zich over de wereld storten. *Want als een strik zal hij*

komen over allen die op het hele aardoppervlak wonen (Luc 21:35).

Heeft de coronatijd ons niet al geschetst hoe snel iets ons kan overkomen? Evenzo de daaropvolgende plotselinge oorlog in de Oekraïne. Velen vragen zich af, wat komt hierna? Dreigt er een economische ramp of zelfs hongersnood en inflatie? *Want de mens weet ook zijn tijd niet, evenmin als de vissen die in een boosaardig net worden gevangen, en als de vogels die gevangen worden met de strik. Net als zij worden de mensenkinderen op een kwaad ogenblik verstrikt, wanneer dat hun plotseling overvalt* (Prediker 9:12).

Nee, bangmakerij is misplaatst, maar we moeten wel door elkaar worden geschud. De gebeurtenissen van de Apocalyps doemen op aan de horizon. Een medewerker van een christelijke uitgeverij schreef onlangs: 'Misschien is alles wat er om ons heen gebeurt het begin van de weeën die voorafgaan aan Zijn komst.'

Christenen wordt gevraagd met het oog hierop het goede nieuws te verkondigen, om het bord van de hoop (om)hoog te houden. Wij mogen van de gelegenheid gebruik maken om radeloze mensen Gods raad te brengen, als kinderen van God, smetteloos te midden van een verkeerd en ontwaard geslacht, waaronder u schijnt als lichten in de wereld (Phil 2:15).

In de nacht van deze wereld mogen wij schijnen als de sterren. In vroeger tijden werden de sterren gebruikt als oriëntatiemiddel voor de zeevaart.

3. Wij moeten leren bidden

Meer dan ooit zijn wij geroepen om te bidden. Maar hoe ziet het eruit in onze gebedsbijeenkomsten, en in ons persoonlijk gebed? *En het gebeurde, toen Hij ergens aan het bidden was, dat een van Zijn discipelen tegen Hem zei, toen Hij ophield: Heere, leer ons bidden, zoals ook Johannes zijn discipelen geleerd heeft* (Luc 11:1).

Interessant is dat de discipelen niet zeggen: 'Heere, leer ons prediken', of: 'Heere, leer ons beter organiseren', of: 'Heere, leer ons om betere studenten van de Bijbelschool te zijn'. Alles heeft zijn rechtmatige plaats, maar gebed komt op de eerste plaats. Het boek Prediker zegt: *Als het ijzer bot wordt en iemand slijpt de snede niet, dan moet hij meer kracht zetten. ...* (Pred 10:10).

Gebed is onvervangbaar. Bidden is als het slijpen van bot ijzer. Wie nauwelijks bidt, moet zijn krachten des te meer elders aanwenden, maar hij zal nooit beter vooruitkomen dan met gebed.

“ **Het lijkt alsof de laatste decors op het toneel worden opgebouwd, maar dat het gordijn nog gesloten is.**

Plotseling zal het open gaan en de gebeurtenissen zullen zich over de wereld storten. ”

Interessant is ook de reactie van de Heere, als Hij hen leert hoe resp. wat zij moeten bidden: Hij zei tegen hen: *Wanneer u bidt, zeg dan: Onze Vader, Die in de hemelen zijt. Uw Naam worde geheiligd. Uw Koninkrijk kome ...* (Luc 11:2).

Uw Naam worde geheiligd wijst op een tijd waarin Zijn naam steeds meer ontheiligd wordt. Wij moeten Zijn naam in onze harten heiligen en de moed hebben om die in deze wereld hoog te houden en Zijn Woord gestand te doen.

Ja, Uw Koninkrijk kome, Maranatha, Amen. Ja, kom, Heere Jezus! Dat we mogen bidden en smeken voor de wederkomst van de Heere Jezus, het is de hoogste tijd. ■

Norbert Lieth

De heer Lieth is bestuurslid van Middernachtsroep Zwitserland en ook voorganger.

Het artikel stond in Middernachtsroep, juli 2022

DOORDENKER:

“Wij moeten God in het verborgene leren kennen om moedig in de openbaarheid voor Hem uit te komen.”

De gevaarlijke basis van Acceptance and Commitment Therapie

Inleiding

Kan er een gevaar schuilen in *Acceptance and Commitment Therapie* (ACT), een therapie die je helpt je problemen te aanvaarden en je toe te wijden aan je waarden? Mogelijk komt deze therapie niet heel bekend voor. Toch is er een grote kans dat je ermee wordt geconfronteerd zonder daar misschien zelf van bewust te zijn. Een huisarts of bedrijfsarts die dit een geschikte therapie vindt voor o.a. burn-out klachten. Of een psycholoog die steeds meer op deze manier gaat werken voor een grote variatie aan diagnoses. Of in een revalidatiecentrum waar deze therapie de kern is van de behandeling voor patiënten met chronische pijn.

Veel van wat er geschreven is over deze therapie legt voornamelijk de behandeling uit en benadrukt de voordelen. In dit artikel wil ik een evaluatie geven vanuit een christelijk standpunt. Daarvoor is het wel nodig om echt de diepte in te gaan en de onderliggende laag waar ACT op gebaseerd is, te onderzoeken. Pas dan zien we echt hoe de mooie buitenkant ons kan verhinderen om de gevaarlijke binnenkant te herkennen.

Dit artikel gaat in op wat ACT precies is, het gedachtegoed en de processen in de behandeling. Daarna onderzoeken we de postmoderne basis van ACT als een onderdeel van een nieuwe groep therapieën (de derde generatie gedragstherapie), waar het aanleren van mindfulnessvaardigheden in de behandeling verweven zit.

Het onderzoeken van de basis van ACT is taaie kost, maar wel nodig om de link met het postmoderne denken te kunnen herkennen. Waarom is er nauwelijks kritiek op deze therapie? Vanuit christelijke oogpunt klinkt het zelfs wel mooi: accepteren en toewijden; met een christelijk sausje erover lijkt het zelfs wel christelijk te noemen! Hoewel het doel van ACT best aantrekkelijk lijkt, met een fundament dat steunt op een boeddhistisch en een postmodern denkkader, wil ik zelf ver weg blijven van deze therapie.

Het doel van ACT

ACT beoogt om op een flexibele manier te leren omgaan met de obstakels die men in het leven tegenkomt (Acceptance) om te kunnen blijven investeren in de waarden die men echt belangrijk vindt (Commitment). ACT stelt dat pijn, problemen en beperkingen onvermijdelijk bij het leven horen en dat alle pogingen tot het vermijden daarvan alleen maar meer pijn en lijden met zich meebrengen. In ACT is het doel niet het verminderen van symptomen. Het doel is gedachten en gevoelens te veranderen zodat deze niet meer als symptomen worden ervaren. Namelijk door iets te ervaren als symptoom wordt beweerd dat dit abnormal is en daarom iets om vanaf te komen om weer gezond en normaal te leven.

Het doel van ACT is dus niet zozeer het verminderen van klachten, maar het ontwikkelen van persoonlijke veerkracht of *psychologische flexibiliteit*.

Acceptance and Commitment Therapie (ACT) is ontwikkeld door Hayes, Wilson & Strosahl. Onder de oppervlakte is het gebaseerd op het boeddhistische gedachtegoed. En toch wordt deze psychologische interventie steeds meer toegepast voor allerlei psychische stoornissen en ook voor de behandeling van chronische pijn. Tevens kan ACT ingezet worden bij een coachingproces voor persoonlijke ontwikkeling en om een gelukkiger leven te gaan leiden.

De zes kernprocessen van ACT

Het ultieme doel van ACT is *psychologische flexibiliteit*: het leren om datgene te gaan doen om een waardevol leven te leiden. Om dit doel te behalen, bestaat de behandeling uit zes processen, maar eigenlijk zijn het gewoon verschillende mindfulnessvaardigheden. **De mindfulness gaat verder dan alleen meditatie-technieken; het zijn verschillende vaardigheden die ons denken herprogrammeren.** Ze worden kort uitgelegd.

“Vanuit christelijke oogpunt klinkt het zelfs wel mooi: accepteren en toewijden; met een christelijk sausje erover lijkt het zelfs wel christelijk te noemen!”

Cognitieve defusie

Met *cognitieve defusie* wordt geleerd cognities (kennis, ideeën of overtuigingen) en gedrag van elkaar te scheiden met als doel om afstand te nemen van je gedachten.

Mindfulness

De essentie van mindfulness is het bewust aandacht geven aan het huidige moment, zonder hierover te oordelen. Het is de bedoeling om te leren aandachtig te observeren en te ondergaan zonder actie te ondernemen om deze ervaring te vermijden.

Het observerende zelf (zelf als context) berust op het idee dat er een 'zelf' is buiten iemands huidige ervaring. Met andere woorden, we zijn niet wat ons overkomt, maar wij zijn degenen die ervaren wat er met ons gebeurt. Het leert jezelf zien in samenhang met je omgeving en dat je problemen niet zijn wie je bent.

Acceptatie is meer dan alleen maar tolerantie. Het is het actief en zonder veroordeling omarmen van de ervaring in het hier en nu. Instinctief wil de mens juist de negatieve ervaringen vermijden. *Acceptatie* in ACT is een actieve keus om deze ervaringen te laten bestaan zonder ze te vermijden of ze te willen veranderen.

Verheldering van Waarden

Waarden zijn die kwaliteiten en idealen waarin we geloven en waar we voldoening in vinden. Het benoemen van waarden is van belang om te zorgen dat je leven in overeenstemming is met je eigen waarden.

Waarden in de praktijk

Door steeds meer volgens je eigen waarden te gaan leven, wordt je leven steeds waardevoller en bevredigender. *Commitment* in ACT is de bereidheid om je gedrag stap voor stap te veranderen in de richting van de waarden waaraan je jezelf verbonden hebt.

Wat ACT dus eigenlijk beoogt is om met behulp van de *cognitieve defusie* de interpretatie van gedachten en gevoelens aan te passen. **Hiermee wordt de objectieve waarheid in een subjectieve waarheid veranderd.**

Dan wordt een permanente bron van ware acceptatie gezocht in *het observerende zelf* van waaruit je los van je gedachten in het nu aanwezig en waarde gericht kunt zijn. Het *observerende zelf* is dus altijd aanwezig als een vredige toeschouwer van alles wat zich voltrekt. Het klinkt wel erg new-age dat er dus een onveranderlijk zelfgevoel is, die een veilige plek moet bieden. En als we dan onze eigen waarden bepalen, dan is het eigenlijk hetzelfde als gewoon de god in onszelf zoeken en daarnaar luisteren.

De postmoderne basis van de derde generatie gedragstherapie

We gaan nu kijken naar het fundament van ACT. Het postmoderne denken konden we al herkennen in het anders leren aankijken tegen onze gedachten. Dit postmoderne denken heeft langzaam maar zeker steeds meer invloed gekregen in de psychologie. Tot voor kort waren in de psychologie de meeste modellen gebaseerd op de filosofie van de mens als mechanisme. Deze modellen zien de psyche van de mens als een machine met verschillende onderdelen. Problematische gedachten en gevoelens worden dan gezien als fout functionerende onderdelen of fouten in de structuur van deze machine. En die fouten zijn dus te behandelen en te herstellen.

In de postmoderne denkwereld is deze classificatie van gedachten en gevoelens als goed of fout nu juist niet meer wenselijk. Dit geeft de ruimte voor een andere filosofie, namelijk de *Functionele Contextuele filosofie*. Deze filosofie gaat ervan uit dat de waarheid subjectief is (afhankelijk van de context) en dus dat gedachten en gevoelens niet kunnen worden geclassificeerd als goed of fout. *Functioneel Contextualisme* is een radicaal andere filosofische benadering die in de psychologie leidt tot een andere manier van therapie doen: de derde generatie gedragstherapie. De eerste generatie was de klassieke gedragstherapie; de tweede generatie was de cognitieve gedragstherapie. Beide legden de nadruk op de verandering van gedrag, emoties of gedachten.

De derde generatie gedragstherapie legt niet zozeer de aandacht op het veranderen van gedrag of gedachten, maar op het anders leren hanteren van ongewenste gedachten en gevoelens. Om die verandering te bereiken leggen de therapieën van deze derde generatie gedragstherapie allemaal een grote nadruk op acceptatie en mindfulness.

Naast ACT zijn dit o.a. *Dialectische Gedragstherapie* (DBT), *Mindfulness-Based Cognitive Therapy* (MBCT), *Functionele Analytische Psychotherapie* (FAP). Deze therapieën lijken dan misschien nieuw, maar dat zijn ze niet. Reeds in 1982 ontwikkelde Jon Kabat-Zin (ook de grondlegger van de westerse Mindfulness) de *Mindfulness Based Stress Response*: een behandeling van acht weken voor begeleiding van mensen met chronische pijn.

Ook over ACT zijn al publicaties te vinden door Steven Hayes, de bedenker ervan, uit de jaren 80. Maar toen was de fundering van dit model nog te zwak om kritisch onderzoek te weerstaan.

“ **Deze modellen zien de psyche van de mens als een machine met verschillende onderdelen.**

Problematische gedachten en gevoelens worden dan gezien als fout functionerende onderdelen of fouten in de structuur van deze machine. ”

Hayes en zijn collega's zijn nog vele jaren bezig geweest met het formuleren van de juiste filosofie en het leggen van een postmoderne fundering, voordat deze therapie voor het eerst in 1999 werd gepresenteerd en acceptabel begon te worden voor de reguliere psychologie.

Het postmoderne denken heeft dus een kentering gebracht in de psychologie. Het was voor mij echter lange tijd ongrijpbaar waar de basis van deze invloed ligt. Met de bestudering van ACT is het mij nu duidelijker geworden. Deze therapie is gefundeerd op de postmoderne filosofie van *Functioneel Contextualisme*. Maar daartussen zitten nog 2 andere lagen: *Relational Frame Theory* en *Applied Behavioral Analysis*.

De eerste is een psychologische gedragstheorie gebaseerd op het idee dat het menselijk vermogen om te relateren de basis is van taal en cognitie. Dit legt dus de basis voor cognitieve defusie. **Het gaat hier te ver om op deze tussenlagen verder in te gaan. Het gevaar verschuilt zich in de postmoderne filosofie die uitgaat van de subjectieve waarheid. En de verandering naar dat postmoderne denken wordt bereikt door mindfulnessvaardigheden te leren.**

Instappen in een oosterse denkwereld

Met de mindfulnessvaardigheden stappen we in de wereld van het oosterse denken. Het is niet alleen maar meditatie of tijd nemen om tot rust te komen. In ACT worden verschillende mindfulnessvaardigheden ingezet als het ultieme herkaderingsinstrument. Daarmee verplaatst je pijnlijke gedachten en gevoelens van het oude denkkader naar het nieuwe denkkader. Met behulp van mindfulness functioneren diezelfde gedachten, gevoelens en herinneringen nu heel anders. Misschien zijn ze nog steeds pijnlijk, maar ze houden ons niet langer tegen om een waardevol leven te leiden.

Het uitgangspunt van de onvermijdelijkheid van het menselijk leed van ACT verraadt de link met het boeddhisme. Het boeddhisme kent 'vier edele waarheden.' De eerst drie daarvan stellen kort samengevat dat de wereld veel pijn en verdriet kent, dat verdriet komt omdat we te veel willen en het verdriet zal ophouden als we niet meer zo veel verlangen. Dit is toch hetzelfde als ACT? Het doel van ACT is dat we gewoon hebben te accepteren wat er is en dat we daar zo goed mogelijk mee om leren te gaan, niet om iets te veranderen. Daarnaast zorgt het leren van mindfulnessvaardigheden in de behandeling dat we nog dieper in de boeddhistische ervaringen komen. Nog even de vierde edele waarheid van het boeddhisme: die zegt dat iedereen gelukkig kan worden door het volgen van het achtvoudige pad. In dit pad wordt uitgelegd hoe je tot een ontwaakt leven komt: door de juiste visie, de juiste intentie, het juiste spreken, het juiste handelen, het juiste levensonderhoud, de juiste inspanning, de juiste concentratie en de juiste meditatie. En met ACT bestaat de behandeling uit zes processen om anders tegen onze problemen aan te kijken en vooral te richten op onze waarden. Moeten we heel veel dieper graven om de overeenkomsten te zien?

Conclusie

Ik ben me ervan bewust dat dit allemaal erg taaie kost is. Mijn bedoeling met dit artikel is om de fundering van ACT te onderzoeken en te laten zien wat er onder deze boeddhistische en postmoderne therapie verborgen zit. Het blijkt een wolf in schaapskleren te zijn! Deze schaapskleren, die zeer zacht aanvoelen, confronteren ons met dingen in ons leven die moeten veranderen. Ze leren ons dat gevoelens accepteren in plaats van de gevoelens te negeren behulpzaam kan zijn. Ze laten ons zien dat de mens in nood is. Maar daar houdt de functie van deze schaapskleren op. Ze zijn er namelijk voor bedoeld om ons te verleiden. Te verleiden in denken dat als de nood eenmaal duidelijk is, dat alleen deze boeddhistische wolf de oplossing heeft en dat je zonder mindfulnessvaardigheden niet gelukkig kan worden.

Maar het wordt niet beter als we de god in onszelf gaan verheerlijken. Beter wordt het alleen als we de enige, ware God, de Schepper, gaan gehoorzamen. Hij heeft ons geschapen en weet daarom ook beter dan die wolf wat wij nodig hebben.

Voor een evaluatie hebben we gekeken naar de fundering van de therapie. De moeilijkheid met elke postmoderne therapie is in de kern de ontkenning van de absolute waarheid. Die ontkenning resulteert in het niet erkennen van het echte probleem van de mensheid. Het echte probleem van de mens is dat we in een gevallen wereld leven die bezoeeld is door zonde. Alleen de Heere Jezus kan ons redden van de zonde, en dat is de absolute waarheid. Het leren accepteren van de problemen en indirect ook het accepteren van de zonde, creëert een veel groter probleem. Het zorgt ervoor dat we tevreden gaan zijn met de zondige status waarin we ons bevinden en het geluk in onszelf willen vinden. Dan zijn we dus op een punt gekomen waar we ons voor kunnen houden dat we de ware God niet meer nodig hebben in ons leven.

De houding om te blijven worstelen met onze eigen gedachten en gevoelens is volgens ACT een strijd die vaak desastreuze gevolgen heeft. ACT leert ons om deze strijd op te geven. Volgens de Bijbel is dit echter een strijd die kan leiden tot het keren tot de echte waarheid. Moeten we deze strijd dan wel opgeven? In dit geval heeft ACT op een rare manier gelijk; het opgeven van de strijd leidt tot desastreuze gevolgen: het gevolg is namelijk dat we ons afsluiten voor "de weg, de waarheid en het leven" en daardoor zal inderdaad onze pijn, zowel psychologisch als geestelijk, alleen maar toenemen. ■

drs. S.F.I. Matzken MA, ing

► BIJBELVERENIGING

(voorheen de Nederlandse Gideons)

In de nieuwsbrief (02-2022) van deze organisatie komen opmerkelijke feiten naar voren. Een citaat:

“Op dit moment is de vrede op veel plaatsen nog ver te zoeken. Zo ook in de Oekraïne. Miljoenen zijn op de vlucht. Ook in ons land worden er velen opgevangen. En het is werkelijk verrassend om op te merken op hoeveel manieren Oekraïense vluchtelingen worden geholpen. Wij kunnen er inmiddels over meepraten. Want naast allerlei goederen en veel voedsel worden ook enorm veel Bijbels aangevraagd. Gelukkig hadden we een behoorlijke voorraad van vele honderden Oekraïense (kinder) bijbels, maar de aantallen aangevraagde Bijbeluitgaven in het Oekraïens waren zo groot, dat er zelfs vele duizenden nodig hadden.”

Onder de kop *Scholen II* komt de problematiek bij het christelijk onderwijs aan de orde. “Zo langzamerhand lopen we tegen het einde van het schooljaar aan. Gelukkig zijn er nogal wat scholen die de basisschoolkinderen dan een waardevol cadeau meegeven: een Bijbel (in welke vorm dan ook). Dat vinden we ontzettend fijn. Toch is er een groeiend aantal scholen voor wie de Bijbel een ‘gepasseerd station’ is. Zowel wat het gebruik op school betreft, alsook als het gaat om het meegeven van een Bijbel aan afscheidnemende leerlingen. Juist aan die scholen laten we graag weten, dat onze vereniging diverse Bijbels ter beschikking heeft voor leerlingen.” ■

► DE UNICORN-HYPE (de eenhoorn-hype)

Over bovenstaand onderwerp kwam een vraag bij het secretariaat. Het volgende is het antwoord.

“Op internet zijn diverse artikelen over deze hype. Op YouTube komt ook het vroegere medium Doreen Virtue aan bod. Zij heeft unicornkaartjes zelf gemaakt onder demonische inspiratie. De kaarten worden nog steeds verkocht o.a. bij bol.com. Ze is tot geloof gekomen en heeft openlijk haar zonde beleden en neemt afstand van het occultisme. Hoewel ze de verkoop van haar eigen produkten niet kan verbieden, waarschuwt ze wel. Ze heeft een filmpje *Fairies, Unicorns & Mermaids: What does the Bible say* (Feeën, eenhoorns en zeemeerminnen: Wat zegt de Bijbel). Het is wel in het Engels, maar het is een heel duidelijk en krachtige waarschuwing.

Over haar verandering verscheen in Duitsland het boek *Von der Engelskönigin zur Königstochter* (Van engelenkoningin tot dochter van de Koning). In een recensie van dat boek staat een persoonlijke, geestelijke uitspraak van Virtue: “**Ik miste de echte Jezus die we in de Bijbel leren kennen. Ik had de ‘valse Jezus’ die men in esoterische meditatie of energetische genezing vindt.**” ■

► EVANGELIE ↔ RELIGIE

Elke religie op aarde is het diametraal tegenovergestelde van het Evangelie. Toen God Adam en Eva in de hof aantrof met hun vijgenbladeren, verwierp Hij die bladeren en zei, dat er verzoening door bloed moest plaatsvinden om de zonde te verwijderen. Religie is de mens die God probeert te bereiken met goede werken; het Evangelie is dat God de mens probeert te bereiken met de verzoening door bloed. Nogmaals, religie is het diametraal tegenovergestelde van het Evangelie, ongeacht de vorm die ze aanneemt. Het maakt niet uit of het de jehova's getuigen of de mormonen zijn die aanbellen, een orthodoxe jood die de mitswot (=613 voorschriften) probeert te houden, een

rooms-katholiek met de noveen (= een serie van negen gebeden tot God of een heilige) of een moslim op de hadj (= de pelgrimstocht naar Mekka, een van de vijf zuilen van de islam). Elke religie is gebaseerd op het aan elkaar naaien van vijgenbladeren in een vergeefse poging om voor God gerechtvaardigd te worden. Daar zit echter absoluut geen zekerheid van verlossing in. Integendeel, de Schrift vertelt ons rechtstreeks dat “al onze rechtvaardige daden als smerige vodden zijn”. Zeg ik, dat de rechtvaardige daden van moeder Theresa smerige vodden zijn? Nee, dat zeg ik niet; God wel.

Christenen doen geen goede werken om gered te worden; echte christenen doen eerder goede werken, omdat ze gered zijn. Het is niet onze gerechtigheid, maar de gerechtigheid van Christus in en door ons. Dat is totaal iets anders dan de door de mens gemaakte religie. ■

Bron: *Midrash: Jesus in the Garden* (moriel.org)

► DE TURKEN VOOR WENEN

In 732 n.Chr. waren de Arabisch-islamitische legers vanuit het bezette Spanje diep in Frankrijk doorgedrongen. In 1529 ten tijde van Maarten Luther werd Wenen voor de eerste en in 1683 voor de tweede keer door Turks-islamitische legers belegerd. De destijds wanhopig vechtende christelijke verdedigers waren in die tijd van één ding zeker: ze vochten voor hun vrijheid tegen de met geweld oprukkende religie van een god die niet identiek is met de God van de Bijbel. Bijzonder intensief is men zich ten tijde van de reformatie gaan bezighouden met de oprukkende islam. Niet alleen Luther en het protestantse kamp als geheel, maar ook de rooms-katholieke kerk en de pausen van toen waren het er, ondanks de diepe onderlinge kloof en vijandschap, over eens: de god van de Koran en die van zijn aanhangers verlangt als goddelijk gebod „heilige oorlogen” ter uitbreiding van zijn heerschappij, is niet dezelfde als de Vader van Jezus Christus in de Bijbel.

Deze wetenschap is in de afgelopen twee eeuwen, waarin de islam voor Europa (schijnbaar!) geen gevaar meer vormde, helaas verloren gegaan. Paus Benedictus XVI verkondigde op zijn reis naar Turkije van 28.11. tot 1.12.2006 publiekelijk het tegenovergestelde. Daardoor werd een motivatie voor verweer tegen en de onderlinge discussie over de oprukkende islam heel erg verzwakt. **Dat terwijl de aanhangers van Allah de in de geschiedenis grootste en gevaarlijkste aanval, niet alleen tegen de landen van het christelijk geloof wereldwijd, maar vooral tegen Amerika, de „grote satan“, en Europa hebben ingezet. Ook de „kleine satan“ Israël, dat als doorn in het vlees van de islamitische wereld wordt gevoeld, wordt extreem bedreigd.** ■

Bron: Eberhard Kleina in het artikel De dambreuk (in bezit van B&O)

➤ DE DUITSE MINISTER FAESER

Deze minister van Binnenlandse Zaken wil, dat kleuters politiek worden opgevoed. Om rechts-radicalisme al op jonge leeftijd te bestrijden, wil Faeser op de kleuterschool “democratie-onderwijs” invoeren. Faeser: “We hebben een opvoeding in democratie nodig die duidelijk maakt, dat het niet uitmaakt waar een familie ooit vandaan kwam, welke huidskleur iemand heeft, in wie hij gelooft of van wie hij houdt.” Over “van wie hij houdt” gesproken. De nieuwe federale minister van Binnenlandse Zaken wil, dat de “regenboogvlag” van de LGBTQ-beweging in de toekomst met speciale toestemming wordt gehesen voor de federale autoriteiten. In beginsel verbiedt de vlagverordening het voeren van andere vlaggen dan die van de staten. Maar uit dit plan blijkt alleen al de nieuwe linkse wind en de voorkeur voor bepaalde sociale groepen die in het Ministerie van Binnenlandse Zaken in Berlijn aan het doorbreken zijn. ■

Opmerking: Faeser behoort tot de linker vleugel van de SPD (Sociaal-democratische partij in Duitsland).

Bron: Topic mei '22

➤ OCCULTISME IN DE OEKRAÏNE

Er is ook een occult front in de oorlog in de Oekraïne en wel aan beide kanten. Missioloog prof. Johannes Reimer is hiervan overtuigd. (.....) Vooral in orthodoxe landen is er een groeiende fascinatie voor het occulte, omdat dergelijke praktijken deel uitmaken van het leven van veel orthodoxe christenen. Reimer verwijst naar de beschrijvingen van Oekraïense vluchtelingen die hem vertelden over geheime rituelen om hun bezittingen voor hun vertrek te beschermen. Zowel Oekraïense als Russische moeders hadden zich tot de magie gewend en amuletten, beschermbrieven en speciale iconen gekocht om kwade krachten af te weren en om hun in de oorlog vechtende zoons te beschermen. Zulke praktijken bestaan zelfs in evangelische kringen. ■

Bron: Topic, augustus 2022

➤ HET RESPECTLOZE GEBRUIK VAN DE MEDIA

In 2011 publiceerde het Federaal Agentschap voor Burgereducatie in Duitsland een document met de titel “Jeugd en media”. Daarin staat dat jongeren gemiddeld 123 minuten per dag televisie kijken en 138 minuten op het internet zitten. Tijdens de lockdown steeg het internetgebruik tot een gemiddelde van 70,4 uur per week of meer dan 10 uur per dag. Wat doet dat met jongeren als ze 10 uur per dag online zijn? Afgezien van de grotendeels goddeloze inhoud is het internet een gigantische tijdvreter. De tijd die ik op het internet doorbreng, berooft me van tijd voor Bijbellezen en gebed, voor aanbidding en gemeenschap, voor familie en vrienden. Het internet maakt je passief. Je laat je afleiden.

Psychologen en mediawetenschappers waarschuwen, dat jongeren steeds afhankelijker worden, minder veerkrachtig en minder goed in staat zijn om het leven aan te kunnen. ■

Bron: Wort und Leben, juli 2022

➤ HET NEGATIEVE VOORBEELD VAN CHINA

China is de voorloper van het antichristelijke, onmenselijke sociale kredietsysteem dat geleidelijk in vele andere landen van de wereld zal worden ingevoerd. Het doel is de volledige controle over het volk. Het door corona ingevoerde digitale systeem wordt nu in China steeds meer gebruikt om verdere beperkingen op te leggen. Zonder groene code op je gsm ben je uitgesloten van het sociale leven. Staat je code op rood? Je wordt dan geweigerd boodschappen te doen, enz. De uniforme mening van de eliten moet met alle middelen worden afgedwongen, afwijkende meningen en opvattingen worden niet getolereerd. ■

Bron: Zeitruf 2/2022

➤ SOCIAL MEDIA

Velen hebben ontdekt, dat de social media de weg zijn naar slechte communicatie. Onlangs vroeg ik de ongeveer dertig mannen tijdens onze wekelijkse bijeenkomst om hun hand op te steken, als ze social media hadden gebruikt. De meeste handen gingen omhoog. Toen vroeg ik hoeveel van hen de social media hadden opgegeven en weer gingen de meeste handen omhoog, waarvoor wij de Heere danken. Ik vroeg waarom ze het hadden opgegeven en de een na de ander getuigde, dat het was vanwege de slechte communicatie die hun christelijke leven had geschaad: verkeerde vrienden, wereldse muziek, ijdelheid, roddel, bedrog, pornografie, afleiding van de dingen van God, enz. Ze spraken over verslaafd zijn, minder slapen, proberen een aantrekkelijk social media-beeld van zichzelf te creëren, en andere dergelijke zaken. ■

Bron: Beperkt overgenomen uit How Evil Communications Corrupt Good Manners (wayoflife.org).

www.bijbelenonderwijs.nl

info@bijbelenonderwijs.nl